

volkomen gereclasserd is, dan behoort hernieuwde inschrijving niet geheel uitgesloten te zijn. Men late dit aan het inzicht van de Raden van Toezicht (en van de hoven in hoger beroep) over. Zou schraping voor het leven mogelijk gemaakt worden, dan zou daarnaast ook gratie of althans revisie moeten worden ingevoerd. De afgelopen jaren hebben wel geleerd, dat de opvattingen over de ernst van bepaalde misdrijven zich kunnen wijzigen.

Een van de leden der commissie verklaarde zich hierdoor niet overtuigd. Naar de mening van dit lid moet een advocaat, die geschrapt wordt, zich wel zo ernstig misdragen hebben en zo zeer het in hem gestelde vertrouwen hebben geschonden, dat hij niet in zijn oude beroep behoort terug te keren. Wil men de eer van de stand der advocaten beschermen, dan moet men dit ook krachtig doen. Op uitzonderingen kan men geen regel baseren. Wie het zo bont gemaakt heeft, dat hij voor het leven geschrapt wordt, zal een andere trekking moeten zoeken. Dat hij geen advocaat meer kan worden, betekent geenszins, dat hij brodeloos gemaakt wordt, want er zijn voor juristen nog talrijke andere mogelijkheden.

De Minister — bij wie de overige leden der commissie zich aansloten — merkte hiertegen op, dat een schraping praktisch niet zelden inderdaad voor het leven zal gelden, omdat men iemand, die zich zeer ernstig heeft misdragen, wel nooit meer zal toelaten. Het zou echter in hoge mate onbillijk zijn om hier een regel te stellen, waarop geen uitzonderingen mogelijk zijn. De Minister voegde hieraan toe, dat ontzetting uit het recht om een ambt te bekleden of een beroep uit te oefenen door de strafrechter niet voor het leven kan worden uitgesproken, tenzij in geval van oplegging van levenslange gevangenisstraf. Dit laatste geval zal zich bij schraping van een advocaat als disciplinaire straf wel nimmer voordoen. Overigens geldt de ontzetting altijd slechts voor een bepaalde termijn. Dit betekent niet, dat de gestrafte na die termijn automatisch in zijn ambt terugkeert, doch wel, dat hij dan opnieuw benoemd kan worden, indien daartoe aanleiding bestaat. De Minister verklaarde zich om de aangevoerde redenen niet bereid het artikel te wijzigen.

Tenslotte wilde de Minister van het overleg gebruik maken om twee kleine onjuistheden in de Memorie van Antwoord te verbeteren. Bij de artikelen 19 en 20 staat in de derde alinea „Vastgesteld” waar „Voorgesteld” bedoeld was; en in de eerste zin van de vierde alinea wordt gesproken van „onverschillig welke afgevaardigde uit zijn arrondissement in de algemene raad”, terwijl bedoeld was: onverschillig welke afgevaardigde uit zijn arrondissement in het college van afgevaardigden.

Met de mededeling van het bovenstaande acht de vaste commissie de openbare behandeling van het wetsontwerp voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld 5 Januari 1951.

TERPSTRA
BURGER ¹⁾
BACHG
ROOLVINK
WTEWAALL VAN STOETWEGEN
TENDELOO
STOKVIS.

¹⁾ Als plaatsvervanger voor de heer Donker, die wegens ziekte niet aan het overleg en de vaststelling van dit verslag heeft kunnen deelnemen.

TWEDE NOTA VAN WIJZIGINGEN

(Ingezonden 2 Januari 1951)

In het ontwerp worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. Artikel 22, vierde lid, wordt als volgt gelezen:

„4. Jaarlijks treden twee leden volgens door de raad vast te stellen rooster af. De deken is herkiesbaar. Een lid van de raad kan steeds tot deken gekozen worden. De leden van de raad zijn niet herkiesbaar, tenzij het huishoudelijk reglement anders bepaalt.”

2. Artikel 26 wordt als volgt gelezen:

„De algemene raad en de raden zijn bevoegd tot het nemen van alle maatregelen, die een behoorlijke uitoefening der praktijk kunnen bevorderen. Zij zijn belast met de zorg voor de eer van de stand der advocaten. Zij komen op voor de rechten en belangen en zien toe op de naleving van de plichten der advocaten als zodanig.”

3. Artikel 35, vierde lid, wordt als volgt gelezen:

„4. Klachten tegen een deken ener orde of tegen een lid van de raad worden door de raad ter behandeling gezonden aan de raad van een door het hof van discipline aan te wijzen arrondissement binnen het ressort van hetzelfde gerechtshof.”

4. In artikel 46, laatste zin, worden de woorden „in eerste en hoogste ressort uitgeoefend door het hof van discipline” gelezen „in eerste aanleg uitgeoefend door de raad van een door het hof van discipline aan te wijzen arrondissement binnen het ressort van hetzelfde gerechtshof.”

5. De artikel 51, 52 en 53 worden vervangen door de volgende artikelen:

Artikel 51

1. Het hof van discipline is gevestigd te Utrecht. Het bestaat uit drie door Ons benoemde leden, waaronder de voorzitter, en twee leden-advocaten, alsmede uit twee door Ons benoemde plaatsvervangende leden en twee plaatsvervangende leden-advocaten.

2. De voorzitter en de overige door Ons benoemde leden en plaatsvervangende leden worden voor het leven benoemd uit leden van de rechterlijke macht, met rechtspraak belast. De leden-advocaten en plaatsvervangende leden-advocaten worden door het college van afgevaardigden voor het leven gekozen.

3. Het hof van discipline benoemt en ontslaat zijn griffier en voorziet in zijn vervanging bij verhindering of afwezigheid. Slechts advocaten zijn als zodanig benoembaar.

4. De leden-advocaten, plaatsvervangende leden-advocaten en de griffier van het hof van discipline kunnen niet gelijktijdig zijn lid van de algemene raad of van een raad.

Artikel 52

1. De voorzitter en de leden en plaatsvervangende leden treden af met ingang van de eerstvolgende maand nadat zij de leeftijd van zeventig jaren hebben bereikt.

2. Tussen de voorzitter, de leden, plaatsvervangende leden en de griffier mag geen bloed- of aanverwantschap tot en met de derde graad bestaan.

Artikel 53

1. Als leden-advocaten en plaatsvervangende leden-advocaten van het hof van discipline zijn slechts verkiesbaar advocaten, die langer dan zeven jaren binnen het Rijk de praktijk hebben uitgeoefend en die de ouderdom van zeventig jaren nog niet hebben bereikt.

2. De stemming geschiedt schriftelijk en voor elk lid afzonderlijk.

3. De plaatsvervangende leden van het hof nemen zitting in volgorde van benoeming of verkiezing.

4. Leden van de algemene raad of van een raad, tot lid van het hof van discipline gekozen, treden bij het aanvaarden dezer functie af als lid van de algemene raad of van een raad.

Artikel 54

1. De leden en plaatsvervangende leden van het hof van discipline kunnen door de Hoge Raad bij een met redenen omkleed arrest, uit hun ambt worden ontzet op de gronden vermeld in artikel 11, eerste lid, onder 1°—3° van de wet op de rechterlijke organisatie en het beleid der justitie.

2. Zij worden door de Hoge Raad ontslagen op de gronden, vermeld in artikel 12, eerste lid, onder 1° en 2° der wet alsmede de leden-advocaten en plaatsvervangende leden-advocaten, indien zij opgehouden hebben advocaat te zijn.

3. Artikel 11, leden 3—8, van de wet op de rechterlijke organisatie en het beleid der justitie is van toepassing.

6. Artikel 56, zesde lid, vervalt.

7. In artikel 57 onder b vervallen de woorden „of waarvan de betrokken advocaat als deken of lid deel uitmaakt.”

8. Artikel 59 wordt als volgt gelezen:

„1. De door Ons benoemde leden en plaatsvervangende leden ontvangen reis- en verblijfkosten en een door Onze Minister vast te stellen vacatiegeld uit 's Rijks kas.

2. De leden-advocaten en plaatsvervangende leden-advocaten en de griffier ontvangen vergoeding van reis- en verblijfkosten van de Nederlandse orde. De griffier ontvangt bovendien een vergoeding van de Nederlandse orde, waarvan het bedrag wordt vastgesteld door de algemene raad.

3. De overige kosten van het hof van discipline komen ten laste van de Nederlandse orde.

9. De artikelen 54—82 worden genummerd 55—83.

10. In artikel 68 wordt „17—59” gelezen: „17—60”.

11. In artikel 74 wordt „69, tweede lid, 72 en 73” gelezen: „70, tweede lid, 73 en 74”.

De Minister van Justitie,
STRUYCKEN.

892 9

GEWIJZIGD ONTWERP VAN WET

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de Nederlandse orde van advocaten in te stellen, alsmede de regelen betreffende de orde en discipline voor de advocaten en procureurs te herzien;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

§ 1. *Van de inschrijving en de beëdiging van de advocaten; van het tableau*

Artikel 1

1. De advocaten worden ingeschreven bij de rechtbank van het arrondissement, waarin hun kantoor is gevestigd.
2. De bij de rechtbank in het arrondissement 's-Gravenhage ingeschreven advocaten zijn tevens advocaat bij de Hoge Raad.
3. Een advocaat kan slechts bij één rechtbank ingeschreven zijn.

Artikel 2

1. Ieder, die aan een Rijks- of daarmee gelijkgestelde Nederlandse universiteit heeft verkregen:
  - hetzij de graad van doctor in de rechtswetenschap,
  - hetzij de graad van doctor in de rechtsgeleerdheid of de hoedanigheid van meester in de rechten, mits deze graad of deze hoedanigheid verkregen is op grond van het afleggen van een examen in het Nederlands burgerlijk- en handelsrecht, staatsrecht en strafrecht,
  - en geen vreemdeling is,
 is bevoegd aan de voorzitter van de rechtbank schriftelijk inschrijving als advocaat te verzoeken.
- Bij het verzoek worden de nodige stukken tot staving van het feit, dat de verzoeker geen vreemdeling is, overgelegd.
2. De griffier zendt onverwijld afschrift van het verzoek, alsmede de bijlagen, aan de raad der orde van advocaten in het arrondissement.
3. Indien de raad zich, overeenkomstig artikel 4, tweede lid, tegen inwilliging van een verzoek om inschrijving met vrucht heeft verzet, wordt een nieuw verzoek, bij dezelfde rechtbank binnen een jaar na het eerstbedoelde ingediend, buiten behandeling gelaten, tenzij, naar het oordeel van de voorzitter van de rechtbank, wijziging in de omstandigheden behandeling van het verzoek rechtvaardigt; in het laatste geval handelt de griffier, zoals in het vorige lid is bepaald.

Artikel 3

1. De advocaten worden bij de rechtbank, waarbij zij verlangen te worden ingeschreven, op requisitoir van het openbaar ministerie beëdigd.
2. Zij leggen de navolgende eed of belofte af:

„Ik zweer (beloof) getrouwheid aan de Koning, gehoorzaamheid aan de Grondwet, eerbied voor de rechterlijke autoriteiten, en dat ik geen zaak zal aanraden of verdedigen, die ik in gemoede niet gelove rechtvaardig te zijn.”

Artikel 4

1. De beëdiging geschiedt niet, voordat ten minste vier weken na de indiening van het verzoek tot inschrijving zijn verlopen, tenzij de raad vóór afloop van deze termijn verklaart, geen bezwaar tegen de beëdiging te hebben, noch later dan een jaar na de indiening van het verzoek.
2. De beëdiging blijft achterwege, indien de raad zich binner voormelde termijn bij met redenen omklede beslissing tegen de inschrijving verzet.
3. Deze beslissing kan alleen worden genomen op een der na te noemen gronden:
  - a. dat de verzoeker niet voldoet aan de in artikel 2 gestelde vereisten voor inschrijving;
  - b. dat gegronde vrees bestaat, dat de verzoeker als advocaat inbreuk zal maken op voor de advocaten geldende wetten, verordeningen en besluiten of dat hij na zijn inschrijving uit anderen hoofde de eer van de stand der advocaten schaden zal.

Artikel 5

1. De secretaris van de raad zendt onverwijld afschrift van de beslissing, houdende verzet tegen de inschrijving:
  - a. aan de verzoeker;
  - b. aan de rechtbank, bij welke inschrijving is verzocht.
2. De verzoeker kan gedurende een maand na de dagtekening van het schrijven, waarbij het afschrift van de beslissing hem is gezonden, beklag doen bij het gerechtshof.
3. Het beklag wordt gedaan bij verzoekschrift, in tweevoud in te dienen en vergezeld van een afschrift van de beslissing, waartegen het beklag is gericht. Het verzoekschrift behoeft niet door een procureur te worden ondertekend. De griffier zendt onverwijld een der exemplaren van het verzoekschrift aan de raad, die de beslissing heeft genomen.

Artikel 6

1. Het onderzoek en de beslissing op het beklag geschieden in raadkamer. Geen beslissing wordt genomen dan na verhoor of behoorlijke oproeping van de verzoeker en van de raad.
2. De raad kan zich door zijn deken of een zijner leden doen vertegenwoordigen; de verzoeker kan zich door een advocaat doen bijstaan.

Artikel 7

1. De griffier zendt onverwijld afschrift van de beslissing:
  - a. aan de verzoeker;
  - b. aan de raad;
  - c. aan de rechtbank, bij welke de inschrijving werd verzocht.
2. Van de beslissing van het gerechtshof kan gedurende een maand na de dagtekening van het schrijven, waarbij het afschrift van de beslissing is gezonden, beroep in cassatie bij de Hoge Raad worden ingesteld:
  - a. door de verzoeker;
  - b. door de raad.
3. Het beroep in cassatie wordt ingesteld bij verzoekschrift, in tweevoud in te dienen door een advocaat bij de Hoge Raad en inhoudende de middelen van cassatie. Geen andere middelen komen bij 's Raads beslissing in aanmerking.
4. De griffier van de Hoge Raad zendt onverwijld een der exemplaren van het verzoekschrift aan de raad, indien de verzoeker beroep in cassatie heeft ingesteld, en aan deze, indien zodanig beroep door de raad is gedaan.

Artikel 8

1. Het onderzoek en de beslissing in cassatie geschieden in raadkamer.
2. De verzoeker en de raad kunnen de middelen van cassatie door een advocaat doen toelichten onderscheidenlijk bestrijden.
3. Het openbaar ministerie wordt gehoord.
4. De griffier van de Hoge Raad zendt onverwijld afschrift van de beslissing in cassatie:
  - a. aan de verzoeker;
  - b. aan de raad;
  - c. aan de rechtbank, bij welke de inschrijving werd verzocht.